

Дьэрэкээн парашуттаах кыра-хамсаныылаах оонньуулар хаамыылара

(улахан белех озолоругар)

Павлова Роза Александровна
Воспитатель МБДОУ №8 "Родничок"
Республика Саха (Якутия), город Якутск

Парашуттаах оонньуулар озо араас дьозурун сайыннараллар..холобура:

- сепке,табыгастаахтык хамсаныыны
- болзомтолоох буолууну
- тэтимнээх буолары сайыннарар
- ейге тутууну
- харах холообунун
- толкуйдуур дьозуру сайыннарар
- тыл саппаабын байытыы
- музыка тэтимин истэн, септеехтук хамсаныы,

Бу оонньууларга озолор бэйэ бэйэлэрин кытта курэхтэспэттэр, бииргэ,тэннэ бэйэ-бэйэни кытта оонньуулар, оон симик,кэмчиэ озолор толлубакка оонньууга уерууну кытта киирсэллэр. Оонньууларга озолор биир хамаанда буолаллар, оон бодуруба уерэнэллэр.

Оонньууларга туьаныллар:

1.Дьэрэкээн парашуут

2.Аудозапись. (музыкальная игра «карусель»)

1) Оонньуу, тобулга сыьыаннаах (ФЭМП)

Озолоор парашуутпутун тэнигтибит,турдубут

Керун эрэ озолор уонна этин, парашуутпут ханнык геометрическэй быьыыга маарынныырый?

Озолор эппитэттэрэ.

Хас ентен турарый?

Хас чаастан турарый?

Уеьээ, аллараа, уеьэ аллараа (хайысха)

Уна диэки суурдубут

Ханас диэки суурдубут

Ити курдук дээрэкээн парашууту, араас оонньуулары толкуйдаан тобул дьарыгар туьаныхха сеп.

- 2) Озолор билиги бары Сутеев «Тэллэй анныгар» диэн остуоруйатын билэбит дии..Арай биир сайынны ардахтаах кун тэллэй анныгар кимнээх саспыттарай?

Озолор эппиэттэрэ (Кымырдазас, кутуйах, чыычаах, лыах, база уонна куобах)

Билигин бары ол остуоруйа дьоруойдара буолан, мин «кун» тазыста диэтэхпинэ парашууту тутан эргийэн суурэбит, онтон «ардах» тустэ диэтэхпинэ тэллэй ааныгар, парашуутпут анныгар саьыхпыт.. чэ рэ сазалаатыбыт.

- 3) Иччитэх миэстэ.

Озолор тогуруччу парашууту тутан тураллар уонна ыьтаар озону ахсаанынан талаллар.

Озолор, бары уна илиилэринэн парашууту тутан, ханас диэки хаамаллар, онтон ыьтааччы уна диэки хаама сылдьан санарар:

Дьэиэни тогуруччу хаамабын

Туннугу енейебун

Биир дьэизэ тохтуубун

Уонна тонсуйабын

Тук-тук-тук...

Озолор бары тохтууллар. Ыьтааччы хайа озо таьыгар тохтообут озото ыйытар .. «Ким кэллэ?»

Ыьтааччы озо, тохтообут озотун аатын этэр уонна

Дьэизиттэн тазыс, суурдубут диир.

Киммит инники дьэизэ киирэр диир уонна миэстэ былдьаьан суурэллэр.

Озолор хардары таары суурэллэр. Ким инники дьэизэ киирбит ол озо хотуулаах тахсар.

- 4) «Кердеех мээчик»

Озолор парашууту тутан тураллар. Ыьтааччы мээчиги парашуут урдугэр быразар. Озолор мээчиги парашуут иьигэр суурдуехтээхтэр, дьелезеске туьэрбэккэ. (мээчик дьелезестен кыра буолуохтаах)

- 5) «Карусель» (музыкальной оонньуу, аудиозапись)

Дьэрэ билигин парашуутпут аны карусель буолла.

Карусельбыт бастаан бытааннык эргийэр, онтон тургэтиир.

Бытааннык, бытааннык эргийэр карусель

Эргийдэ, эргийдэ, карусель,

Онтон, онтон,

Суурдубут, суурдубут,

Суурдубут.

Чуумпурда карусель, карусельбыт тохтоото

Ити курдук дээрэкээн-парашууту араас оонньууларга туьаньахха сеп.

Литература:

1. Гоголева, С.В. Дидактические игры. Хамсанылаах оонньуулар, эрчиллиилэр: метод. пособие / С.В. Гоголева., Л.П. Лепчикова., М.Н. Саввина. – Якутск. Бичик 1991. – 136 с.
2. Степаненкова Э.Я. Сборник подвижных игр: для работы с детьми 2-7 лет.
3. <https://po-stroika.ru/info/kak-sshit-parashjut-dlja-igr-svoimi-rukami/>
4. <https://ru.gottamentor.com/23-fun-parachute-games-for-kids-kindergarteners>